

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาดังลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 ผู้วิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิสัยรักการอ่าน การสนับสนุนทางสังคม และการมุ่งอนาคต กับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 สามารถสรุปผล ได้ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรพยากรณ์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร โดยการอบรมเลี้ยงดู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 119.84 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 19.74 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 123.11 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 17.33 การสนับสนุนทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 80.95 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.33 นิสัยรักการอ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 115.07 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 19.30 และการมุ่งอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 77.48 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.06 และผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรเกณฑ์ คือ คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 73.72 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 10.12 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนทางสังคม นิสัยรักการอ่าน และการมุ่งอนาคต กับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยการนำคะแนนของการวัดตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัวแปร และคะแนนการวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .64 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .70 การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .62 นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .63 และการมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .55 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ทีละตัว โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบสเต็ปไวด์ (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนทางสังคม นิสัยรักการอ่าน และการมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .80 และมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .64 ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ตัวแปรคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิสัยรักการอ่าน การมุ่งอนาคต การสนับสนุนทางสังคม และการอบรมเลี้ยงดู ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ได้ร้อยละ 64

2. การอธิบายปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนทางสังคม นิสัยรักการอ่าน การมุ่งอนาคต ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

2.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิสัยรักการอ่าน การมุ่งอนาคต การสนับสนุนทางสังคม และการอบรมเลี้ยงดู สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .15 .11 .14 .17 และ .09 ตามลำดับ มีค่า

สัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .26 .22 .16 .19 และ .17 ตามลำดับ และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 6.15

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิสัยรักการอ่าน การสนับสนุนทางสังคม และการมุ่งอนาคต กับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกระทำหรือการแสดงออกที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนในลักษณะของการอบรมสั่งสอน การดูแลเอาใจใส่ชี้แนะแนวทางในการเรียนที่ดี และตามใจเด็กอย่างมีเหตุผล คือปล่อยให้เด็กมีอิสระในการช่วยเหลือตนเองสนองความต้องการในด้านความอยากรู้อยากเห็น จะทำให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และกล้าแสดงออก (อัจรา สุขารมณ. 2528 : 61 ; อ้างอิงมาจาก Mussen. 1963 : 261) ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สูง สอดคล้องกับการศึกษาลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กของคนไทยซึ่งมีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว สอดคล้องกับ พระชลภัช คุณวีโร (2552 : 82) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับพิทักษ์ วงแหวน (2546 : 95) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยทุกระดับ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนมากที่สุด และ มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และสอดคล้องกับ บังอร เกิดคำ (2549 : 87) ที่ได้ทำการศึกษาของค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ซึ่งผลการวิเคราะห์

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมการสอนและวิธีการสอนที่ครูจัดให้กับผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้เด็กมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างสูง สอดคล้องกับ พิเชฐ ยศบุญญา (2552 : 79) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านความมีวินัยและความใฝ่รู้ใฝ่เรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านด่านคู่อำเภอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน คือ ต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ส่งครูเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาด้านทักษะการจัดกิจกรรมการเรียน ครูต้องจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ครูต้องทำงานอย่างเต็มที่เต็มเวลา เต็มความสามารถ มีการบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงห้องสมุด ให้ทันสมัย น่าสนใจชวนศึกษาค้นคว้า รวมทั้งจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ให้นักเรียนได้เรียนได้ค้นคว้า ซึ่งสอดคล้องกับ มาสรีน จันทงาม (2543 : 79) ที่ได้ศึกษา ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยต่อการใฝ่รู้และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาพยาบาล ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยและกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนเน้นวิจัย สูงกว่าก่อนการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับวัฒนา พาผล (2551 : 124) ที่ได้วิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ กับองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ บังอร เกิดคำ (2549 : 87) ที่ได้ทำการศึกษาค่าประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ซึ่งผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสนับสนุนทางสังคมจะทำหน้าที่เสมือนเป็นสื่อกลางที่คอยช่วยเหลือมนุษย์ให้สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตได้ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากเครือข่ายสังคม เช่น พ่อแม่ พี่น้อง เพื่อน ครูอาจารย์ เป็นต้น อย่างเพียงพอ จะช่วยให้ลดภาวะความเครียดทำให้มนุษย์ปรับตัวเผชิญกับสภาพปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากทำให้บุคคลมีสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตดีขึ้น (สุริยกาญจนวงศ์ และจริยาวัตร กมพยัคณ์, 2545 : 98) สอดคล้องกับการศึกษาของ พรพรรณ อุทัยวี (2544 : 89) ที่ได้ทำการศึกษาดูแบบชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ในนักศึกษาครู ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักศึกษาครูในกลุ่มตัวอย่างรวมและทุกกลุ่มตัวอย่างย่อย ถ้าได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูง ได้รับการส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาสูง และมีการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่รู้สูงกว่านักศึกษาครูกลุ่มดังกล่าวที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ ได้รับการส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาต่ำ และมีการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ครองทรัพย์ อุตนาม (2553 : 71) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ แรงจูงใจในการเรียน การเห็นคุณค่าในตนเอง การกำหนดเป้าหมายในอนาคต ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และยังสอดคล้องผลการศึกษาของ พิเศษฐ์ เรื่องแสง (2546 : 68) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยสถานการณ์และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้ของพระสงฆ์ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า พระสงฆ์ในกลุ่มตัวอย่างรวมและแทบทุกกลุ่มตัวอย่างย่อยที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูงมีพฤติกรรมใฝ่รู้ในระดับสูงกว่าพระสงฆ์กลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับต่ำ

1.4 นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าถ้านักเรียนมีนิสัยรักการอ่านสูงจะมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่นิสัยรักการอ่านจะแสดงออกโดยการชอบอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ โดยเป็นการอ่านที่กระทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องถึงแม้จะมีอุปสรรคในการอ่านบ้างก็ไม่ย่อท้อ ยังคงอ่านอยู่เช่นเดิม (ดวงพร พวงเพ็ชร, 2541 : 14) ซึ่ง

ความสนใจ ใฝ่รู้ในการอ่านเป็นคุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงถึงความกระตือรือร้น สนใจฝึกฝนคิดค้น แสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบ และวิเคราะห์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 6) สอดคล้องกับ นิรันดร์ ตั้งธีรบัณฑิตกุล, อนันต์ ทองคำ และอนันต์ ไชยศักดิ์. (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะการใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 8 ผลการศึกษาพบว่า นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ บังอร เกิดคำ (2549 : 87) ที่ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ซึ่งผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยรักการอ่านกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน พบว่า นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5 การมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีการมุ่งอนาคตสูงจะมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างดีด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมุ่งอนาคตเป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดีและเป็นลักษณะหนึ่งซึ่งจะทำให้บุคคลมีความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค เพื่อความเจริญของตนเองและประเทศชาติ และการมุ่งอนาคตยังเป็นลักษณะทางจิตใจที่สำคัญบางประการหนึ่งและเกี่ยวกับการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลในตัวบุคคลและสังคม ทั้งยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะทางจิตอื่น ๆ ของบุคคลที่สำคัญ คือ สติปัญญาและจริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 31) สอดคล้องกับแนวคิดของ อูมาพร ตรังคสมบัติ (2544 : 348) ที่ได้สรุปว่า การที่เด็กมีการตั้งเป้าหมายนั้นจะทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ ความเพียรพยายาม และความใฝ่รู้ใฝ่เรียน สอดคล้องกับวัฒนา พาผล (2551 : 124) ที่ได้วิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการกำหนดเป้าหมายในอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิทักษ์ วงแหวน (2546 : 87) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยทุกระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่อในอำนาจของตน เจตคติต่อ

การเรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง กับพฤติกรรมใฝ่เรียนพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ตัวแปร โดยสามารถเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด ไปหาตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นิสักรักการอ่าน การมุ่งอนาคต การสนับสนุนทางสังคม และการอบรมเลี้ยงดู โดยทั้ง 5 ตัวแปรสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนได้ร้อยละ 64 ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูมีพฤติกรรมการสอนและวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สูง สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2534 : 3 – 4) ได้อธิบายว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อที่จะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในชีวิต จะต้องสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง จนเกิดทักษะและเกิดความชำนาญที่ได้ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับพรณี ช. เจนจิต (2538 : 205-207) ที่ได้อธิบายทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนของ บรูเนอร์ ซึ่งมีหลักการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยสรุป คือ การเน้นความสำคัญของผู้เรียนว่าจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มิบทบาทได้คิดค้นกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง (Active) ดังนั้น จึงมีการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ด้วยวิธีค้นพบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น จะต้องคำนึงถึงทฤษฎีความรู้ ความเข้าใจ และทฤษฎีการสอน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยที่เน้นให้เห็นว่าพัฒนาการทางความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนเป็นได้ด้วยดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ การจัดสิ่งแวดล้อมของครู และครูต้องช่วยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับเนื้อหาสาระซึ่งทำให้พัฒนาความรู้ใหม่ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ (2545 : 142, 158) และเสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์ (2542 : 32) ที่ได้สรุปข้อดีของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสืบเสาะหาความรู้ว่า ทำให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อย่างเห็น และสนุกในการเรียนรู้ โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนีย์ คุณาวัดนาวุฒิ (2515 : 89) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสืบสวนสอบสวน ชนิดนักเรียนเป็นผู้ถาม มีความอยากรู้อยากเห็นสูงกว่าเมื่อยังไม่ได้เรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 อันจะทำให้เกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน และทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กของคนไทยซึ่งมีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : 78) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นปัจจัย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บังอร เกิดคำ (2549 : 89) ที่ได้ทำการศึกษารายละเอียดที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน สูงที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 นิสัยรักการอ่านเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่าน มีความสนใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านในระดับสูงจะมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างสูง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนที่มีลักษณะนิสัยรักการอ่านจะเป็นคนที่มีความสนใจใฝ่รู้ในการเรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้อย่างกว้างขวาง และเพียงพอกับโอกาสที่จะสามารถทำงานได้ และเพื่อจะได้ประโยชน์จากโอกาสทางการศึกษาที่มีให้ตลอดชีวิต (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2541 : 39) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 6) ได้สรุปพฤติกรรมบ่งชี้ของผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านว่าต้องเป็นผู้ที่มีพฤติกรรม แสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจฝึกฝนฝึกคิดค้น แสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบ และวิเคราะห์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจากข้อสรุปนี้สอดคล้องกับการศึกษาของนิรันดร์ ตั้งธีร บัณฑิตกุล, อนันต์ ทองคำ และอนันต์ ไชยศักดิ์ (2543 : 87) ที่ศึกษาพบว่า นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ บังอร เกิดคำ (2549 : 89) ที่ได้ทำการศึกษารายละเอียดที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า นิสัยรักการอ่านเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 การมุ่งอนาคตเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสาม แสดงว่านักเรียนที่มีการมุ่งอนาคตสูงจะมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีการมุ่งอนาคตจะมีลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้น ทั้งแก่

ตนเองและผู้อื่นในอนาคต มีความตระหนักรู้ ถึงความสำคัญของการวางแผนและสามารถวางแผนในการปฏิบัติสิ่งต่างๆ เพื่อสร้างให้เกิดผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง ให้กระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างตามแผนการที่ตนวางไว้ สามารถยอมรับความล้มเหลวในปัจจุบันเพื่ออนาคตที่ดีกว่า (พริทิกานาคน้อย, 2547 : 30) สอดคล้องกับแนวคิดของ อูมาพร ตรังคสมนัตติ (2544 : 348) ที่ได้สรุปว่า การที่เด็กมีการตั้งเป้าหมายนั้นจะทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ ความเพียรพยายาม และความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เช่นเดียวกันนี้เมื่อนักเรียนมีการวางเป้าหมายไว้ จะทำให้เกิดแรงกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความต้องการ หรือความปรารถนาที่จะทำให้เป้าหมายที่วางไว้ประสบความสำเร็จ ก็ย่อมต้องใช้ความมานะอดสาหะมากเช่นกัน (เจียรนัย ทรงชัยกุล, 2532 : 471-479) สอดคล้องกับการศึกษาของ ดุจเดือน พันธุมนาวิ (2551 : 20 – 28) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมใฝ่รู้และใฝ่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามแนวทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 739 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่เข้าสู่สมการทำนายพฤติกรรมใฝ่รู้และใฝ่ดีของนักเรียน คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และยังสอดคล้องกับน้ำเพชร สุจิตตกุล (2554 : 86) ที่ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความมุ่งมั่นในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าลักษณะมุ่งอนาคต เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความมุ่งมั่นในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 การสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสี่ แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่ดีจะมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อีกสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสนับสนุนทางสังคมจะทำหน้าที่เสมือนเป็นสื่อกลางที่คอยช่วยเหลือมนุษย์ให้สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตได้ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม จากเครือข่ายสังคม เช่น พ่อแม่ พี่น้อง เพื่อน ครู อาจารย์ เป็นต้น อย่างเพียงพอ จะช่วยให้ลดภาวะความเครียดทำให้มนุษย์ปรับตัวเผชิญกับสภาพปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากทำให้บุคคลมีความสุขกายหรือสุขภาพจิตดีขึ้น (สุริย์ กาญจนวงศ์ และจริยาวัตร คมพยัคฆ์, 2545 : 43) และในโรงเรียนที่มีการสนับสนุนทางสังคมที่ดี นักเรียนก็จะมีการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันในเรื่องที่ตนพึงประสงค์ในด้านต่างๆ เช่น การให้กำลังใจ ให้สิ่งของ เงินทองหรือวัสดุอุปกรณ์ การชื่นชมกัน เป็นต้น (พิเชษฐ เรื่องแสง, 2546 : 90) ซึ่งทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน นอกจากนั้นการที่ครู

มีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย (พรณี ข. เจนจิต. 2538 : 361) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พรพรรณ อุทัยวี (2544 : 115) ที่ได้ทำการศึกษาตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ในนักศึกษาคู ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักศึกษาคูในกลุ่มตัวอย่างรวมและทุกกลุ่มตัวอย่างย่อย ถ้าได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูง ได้รับการส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาสูง และมีการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่รู้สูงกว่านักศึกษาคูกลุ่มดังกล่าวที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ ได้รับการส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาต่ำ และมีการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาต่ำ และยังสอดคล้องผลการศึกษาของ พิเศษฐ์ เรื่องแสง (2546 : 68) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยสถานการณ์และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้ของพระสงฆ์ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า พระสงฆ์ในกลุ่มตัวอย่างรวมและแทบทุกกลุ่มตัวอย่างย่อยที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูงมีพฤติกรรมการใฝ่รู้ในระดับสูงกว่าพระสงฆ์ในกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับต่ำ

2.5 การอบรมเลี้ยงดูเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับห้า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกระทำหรือการแสดงออกที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนในลักษณะของการอบรมสั่งสอน การดูแลเอาใจใส่ ชี้นำแนวทางในการเรียนที่ดี และตามใจเด็กอย่างมีเหตุผล คือ ปล่อยให้เด็กมีอิสระในการช่วยเหลือตนเอง สนองความต้องการในด้านความอยากรู้อยากเห็นจะทำให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และกล้าแสดงออก (อจรา สุขารมณ. 2528 : 61 ; อ้างอิงมาจาก Mussen. 1963 : 261) ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สูง ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่เด็กได้สัมผัส และพ่อแม่หรือผู้ปกครองคือคนที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ทำให้พัฒนาการทุกขั้นตอนของเด็กจะได้รับอิทธิพลจากพ่อแม่ทั้งสิ้น เด็กจะค่อย ๆ ซึมซับเอาค่านิยม อุปนิสัย ท่าทาง ความมั่นใจในตนเอง ความนับถือและความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกว่าคุณเป็นชายหรือเป็นหญิง ความรับผิดชอบ มาตรฐานทางด้านศีลธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรมที่ดีจากการกระทำของผู้ใหญ่ไม่ว่าจะเป็นมารยาททางสังคม เช่น การไหว้ การเคารพผู้ใหญ่ การกินอยู่ การรู้จักสำรวม ความเกรงใจ และแม้กระทั่งเรื่องระเบียบวินัยทางสังคม การรักและชื่นชมธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ล้วนเป็นเรื่องที่พ่อแม่จะชี้ชวนให้ลูกสนใจและปลุกฝังได้ไม่ยาก ด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกดูและสนับสนุนให้ลูกได้คิดและได้ทำอย่างเหมาะสม ให้เขาได้ร่วมกิจกรรมทางสังคมและประเพณี

ตามความเหมาะสม (คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. 2539 : 115) สอดคล้องกับการศึกษาลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กของคนไทยซึ่งมีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และสอดคล้องกับ พระชลภัส คุณวีโร (2552 : 83) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนันทนาการบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ พิทักษ์ วงแหวน (2546 : 95) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยพระระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรอิสระระดับนักเรียนที่ส่งผลทางบวกต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บังอร เกิดคำ (2549 : 87) ที่ได้ทำการศึกษารูปแบบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การอบรมเลี้ยงดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนทางสังคม นิสัยรักการอ่าน และการมุ่งอนาคต ส่งผลต่อการเกิดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ดังนั้นเพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ที่สูงขึ้น ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรร่วมมือกันพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านตัวนักเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และส่งเสริมให้นักเรียนให้มีลักษณะการมุ่งอนาคต โดยการฝึกตั้งเป้าหมายในการเรียนหรือในอนาคต และส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านหนังสือที่ดีมีประโยชน์ ด้านผู้ปกครองควรเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดูแลเอาใจใส่ชี้แนะแนวทางในการเรียนที่ดี และตามใจเด็กอย่างมีเหตุผล และเป็นผู้ให้การสนับสนุนทางการเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น จัดหาอุปกรณ์การเรียน หนังสือที่น่าอ่านและมีประโยชน์ เป็นต้น ส่วนครูควรตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล เน้นให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ค่อยดูแลช่วยเหลือ และให้คำปรึกษากับนักเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน เพื่อให้เด็กเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบไปในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 เท่านั้น แต่การเสริมสร้างและปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยใฝ่เรียนรู้เป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในทุกกระดับ จึงควรมีการศึกษา ค้นคว้าในลักษณะเดียวกันนี้โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากสถาบันการศึกษาอื่นทั่วประเทศ ทั้งในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ทั้งของภาครัฐและเอกชน เพื่อดูปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว และหาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ที่เหมาะสมต่อไป

2.2 จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ทั้ง 5 ตัวแปรสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนได้ร้อยละ 64 แสดงว่า ยังมีตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ อีก ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรค้นหาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์หรือเป็นสาเหตุให้เกิดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เช่น เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ บรรยากาศในชั้นเรียน ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น